

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра історії України

В'ячеслав Оліцький

ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Суми – 2022

УДК.:911.3:32(072)

О–54

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (протокол № 9 від 19 травня 2022 р.)

Укладач:

В.О. Оліцький, кандидат історичних наук, в.о. завідувача кафедри історії України
СумДПУ імені А.С. Макаренка

Рецензенти:

В.В. Турков, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України
СумДПУ імені А.С. Макаренка

О.В. Жуков, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін
СумДПУ імені А.С. Макаренка

О-54 Оліцький В.О. Політична географія світу: методичні матеріали до вивчення дисципліни. Суми, 2022. 35 с.

Методичні рекомендації допоможуть студентам підготуватися до занять з навчальної дисципліни «Політична географія світу». У виданні подаються структура навчальної дисципліни, критерії оцінювання, розподіл балів по темах, плани та методичні рекомендації до підготовки до семінарських занять і самостійної роботи, рекомендована література з курсу.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОПИС, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	8
4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	13
6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	15
7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	33
8. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ	35

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Політична географія світу» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політична географія світу» є формування у свідомості студентів наукових уявлень про просторову організацію політичного життя суспільства і територіальне співвідношення політичних сил, етапи формування та сучасний стан політичної карти світу, політико-географічне положення держав, їх територію та кордони, форми правління та державного устрою.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних (фахових) компетентностей**:

СК 1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК 2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК 4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК 5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК 7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК 8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК 9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК 14. Здатність розуміти закономірності розвитку та самостійно аналізувати ситуацію в країнах і регіонах світу на основі інформації політичного, історичного, економічного, культурного, правового характеру із застосуванням міждисциплінарних та наукових методів досліджень міжнародних відносин.

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни спрямоване на формування наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

ПРН 06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН 09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

2. ОПИС, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 5	Бакалавр	Обов’язкова
		Рік підготовки:
1-й		
Семестр		
1-й		
Лекції		
24 год.		
Практичні, семінарські		
30 год.		
Лабораторні		
Самостійна робота		
94 год.		
Консультації		
2 год.		
Вид контролю: екзамен		
Загальна кількість годин: 150		

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.
Розділ 1. Загальні питання політичної географії світу					
Тема 1.1 Політична географія як наукова дисципліна	10	2	2		6
Тема 1.2 Політична карта світу	13	2	2		9
Розділ 2. Держава – основний об’єкт політичної географії					
Тема 2.1 Класифікації та типології країн світу	10	2	2		6
Тема 2.2 Просторово-територіальна організація держав світу	10	2	2		6

Тема 2.3 Етно-демографічні аспекти політичної географії	10	2	2		6
Тема 2.4 Соціально-економічні аспекти політичної географії	10	2	2		6
Тема 2.5 Електоральна географія	9		2		7
Розділ 3. Регіони і країни світу					
Тема 3.1 Країни Північної та Західної Європи	10	1	2		7
Тема 3.2 Країни Південної та Східної Європи	10	1	2		7
Тема 3.3 Політико-географічні особливості субрегіонів Азії	16	2	4		10
Тема 3.4 Політико-географічні особливості Африканського континенту	10	2	2		6
Тема 3.5 Політико-географічні особливості країн Північної та Центральної Америки	10	2	2		6
Тема 3.6 Політико-географічні особливості країн Південної Америки та Карибського басейну	10	2	2		6
Тема 3.7 Політико-географічні особливості Австралії та країн Океанії	10	2	2		6
Усього годин	150	24	30	2	94

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни «Політична географія світу» можуть бути:

- усний контроль. Усний контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;

- письмовий контроль. Здійснюється за допомогою письмових робіт, які можуть бути короткочасними (15-20 хв.) і протягом усього заняття. Письмовий контроль відрізняється також глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);

- тестовий контроль. Тести – спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких вказує на наявність (або відсутність) у здобувача вищої освіти певних знань, умінь.

- підготовка доповідей, есе, презентацій. Передбачає виконання здобувачами вищої освіти різних форм завдань.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, участі у семінарах, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **60 балів:** участь у *семінарах* – підготовка аналітичних звітів та доповідей і пред'явлення результатів в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні семінарських питань / дискусіях, виконання практичних завдань, виконання завдань тестового контролю.

- **15 балів:** опрацювання теоретичного матеріалу, робота з контурною картою, виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, есе тощо.

Разом – **75 балів.**

Результат підсумкового контролю (екзамен) оцінюється максимум у **25 балів.**

Разом – **100 балів.**

Оцінювання результатів аудиторної роботи здійснюється за наступними критеріями:

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
4	Здобувач вищої освіти відповідає на всі питання семінарського заняття, розкриває зміст загальнотеоретичних категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; визначає географічні регіони та субрегіони, країни які до них входять, показує їх на карті та називає столиці; характеризує політичні режими, релігійну приналежність країн, характеризує їх природно-економічне становище; виконує всі завдання, може правильно визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет порівняльного аналізу; висловлює і обґрунтовує власну думку щодо предмету заняття, наводить аргументи на її підтвердження. Під час заняття продемонстрована активність та ініціативність.
3	Здобувач вищої освіти дає відповіді на питання семінарського заняття, відтворює дефініції та пояснює зміст загальнотеоретичних категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; визначає географічні регіони та субрегіони, проте неточно називає країни які до них входять та показує їх на карті; завдання виконує з неістотними помилками; може визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет порівняльного аналізу, допускаючи незначні помилки.
2	Здобувач вищої освіти дає відповіді на більшість питань семінарського заняття, відтворює дефініції загальнотеоретичних категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; з труднощами визначає географічні регіони та субрегіони, з допомогою викладача може називати країни які до них входять, показувати їх на карті; завдання виконує з неістотними помилками; не може визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет порівняльного аналізу, називаючи при цьому їх ознаки.
1	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не відповідає на питання, що винесені на розгляд, з труднощами виконує завдання, допускаючи змістовні помилки, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття.
0	Відсутність на занятті

Критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки студента для підсумкового контролю з дисципліни (екзамен)

Бали	Рівень	Оцінка	Критерії оцінювання
21-25	A	Відмінно	Оцінка виставляється за правильну, ґрунтовну та повну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, творче висвітлення проблем та якісне виконання практичного завдання.
16-20	B	Добре	Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем та не зовсім якісне виконання практичного завдання.
11-15	C		Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, наведення з певною допомогою викладача адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем, виконання практичного завдання з окремими негрубими помилками.
6-10	D	Задовільно	Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка проте відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним виконанням практичного завдання.
1-5	E		Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка містить певні негрубі помилки, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним і неповним виконанням практичного завдання
0	FX	Незадовільно	Оцінка виставляється за неправильну, неповну відповідь, відсутність міцних знань з питань курсу, за неякісне виконання практичного завдання.

Розподіл балів

Поточний контроль														Разом	Сума	Підсум. (екз.)	Загальна сума
Розділ 1		Розділ 2					Розділ 3										
Т 1.1	Т 1.2	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	Т 3.5	Т 3.6	Т 3.7				
Поточний контроль														60	75	25	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	4	4	4	4				
Контроль самостійної роботи														15			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1				

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні питання політичної географії світу

Тема 1.1. Політична географія як наукова дисципліна

Політична географія світу як наука, її об'єкт і предмет. Зв'язок політичної географії з іншими науками. Історія становлення політичної географії. Джерела та методи політико-географічних досліджень. Держава, як основний об'єкт політичної географії.

Тема 1.2. Політична карта світу

Поняття політичної карти світу та етапи її формування. Формування політичної карти світу: стародавній, середньовічний та новий етапи. Зміна політичної карти світу після Першої світової війни. Зміна політичної карти світу після Другої світової війни. Сучасна політична карта світу. Міжнародні організації.

Розділ 2. Держава – основний об'єкт політичної географії

Тема 2.1. Класифікації та типології країн світу

Підходи до типології країн світу. Форми правління. Адміністративно-територіальний поділ. Столиця. Залежні території. Класифікації країн світу.

Тема 2.2. Просторово-територіальна організація держав світу

Географічне положення держави. Територія держави. Кордони держави та їх функції. Внутрішній поділ країн.

Тема 2.3. Етно-демографічні аспекти політичної географії

Населення як суб'єкт держави, громадянство, расовий та етнічний склад населення. Етнічні процеси у сучасному світі. Міжнаціональні відносини у державі. Мовна структура і мовні проблеми держав. Природний рух та міграції населення.

Тема 2.4. Соціально-економічні аспекти політичної географії

Економічний потенціал держав. Політико-географічні передумови економічного розвитку. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Міжнародні інтеграційні процеси та їх політико-географічне значення. Міждержавні та внутрішньодержавні дезінтеграційні процеси.

Тема 2.5. Електоральна географія

Політичні партії, рухи, блоки. Політична шкала сучасного світу. Формування виборчих округів. Типи виборчих систем та географічні аспекти виборів. Вплив виборів на політичне життя суспільства.

Розділ 3. Регіони і країни світу

Тема 3.1. Країни Північної та Західної Європи

Політична карта Північної Європи. Політична карта Західної Європи. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Північної та Західної Європи. Господарство та транспорт Північної та Західної Європи.

Тема 3.2. Країни Південної та Східної Європи

Політична карта Південної Європи. Політична карта Східної Європи. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Південної та Східної Європи. Господарство та транспорт Південної та Східної Європи.

Тема 3.3. Політико-географічні особливості субрегіонів Азії

Політична карта Західної Азії. Політична карта Центральної Азії. Політична карта Південної Азії. Політична карта Південно-Східної Азії. Політична карта Східної Азії. Політична карта Євразії Азії. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси субрегіонів Азії. Господарство та транспорт субрегіонів Азії

Тема 3.4. Політико-географічні особливості Африканського континенту

Політична карта Північної Африки. Політична карта Західної Африки. Політична карта Центральної Африки. Політична карта Східної Африки. Політична карта Південної Африки. Міжнародні організації.

Тема 3.5. Політико-географічні особливості країн Північної та Центральної Америки

Політична карта Північної Америки. Політична карта Центральної Америки. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Північної та Центральної Америки. Господарство та транспорт Північної та Центральної Америки.

Тема 3.6. Політико-географічні особливості країн Південної Америки та Карибського басейну

Політична карта Південної Америки. Політична карта Карибського басейну. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Південної Америки та Карибського басейну. Господарство та транспорт Південної Америки та Карибського басейну.

Тема 3.7. Політико-географічні особливості Австралії та країн Океанії

Політична карта Австралії та країн Океанії. Політична карта Австралії та країн Океанії. Міжнародні організації. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Австралії та країн Океанії. Господарство та транспорт Австралії та країн Океанії.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організовує дискусію за попередньо визначеними проблемами, до яких студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів, есе тощо). Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. На семінарському занятті викладач оцінює якість виконання студентами індивідуальних завдань, їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Оцінки за семінарське заняття вносяться у відповідний журнал і враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Практичні заняття проводяться в аудиторіях, навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання або в інших спеціалізованих приміщеннях. Практичне заняття проводиться зі студентами, кількість яких, як правило, не перевищує однієї академічної групи. Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі (завданнях різної складності для розв’язання студентами на занятті), засобах діагностики. Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв’язання завдань з їх обговоренням, розв’язання контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Отримані студентом оцінки за кожне практичне заняття вносяться до журналу академічної групи.

Проведення семінарських / практичних занять спрямоване на поглиблене вивчення та засвоєння найскладніших і найважливіших тем навчальної дисципліни «Політична географія світу». Цей вид роботи сприяє закріпленню матеріалу лекційного курсу, забезпечує набуття студентом певних навичок формулювання і висловлювання своїх думок під час обговорення питань теми.

При підготовці до занять студенти повинні самостійно опрацьовувати джерела, звертаючись до новітньої літератури. На кожному семінарському занятті слід бути активним, у дискусії уміти відстоювати свою позицію, доповнювати відповіді інших студентів. Це враховується при визначенні підсумкової оцінки. З усіх питань семінарських занять студенти зможуть знайти матеріал до конкретних тем у рекомендованій літературі.

Готуючись до семінарського заняття студентам варто:

1. ознайомитись з рекомендованою літературою;
2. розглянути різні точки зору з питання;
3. виділити проблемні області;
4. сформулювати власну точку зору;
5. передбачити спірні моменти і сформулювати дискусійне питання.

Підготовка доповіді вимагає від студента великої самостійності і серйозної інтелектуальної роботи, яка принесе найбільшу користь, якщо буде включати з себе наступні етапи:

- вивчення найбільш важливих наукових робіт з даної теми, перелік яких, як правило, дає сам викладач;
- аналіз вивченого матеріалу, виділення найбільш значущих для розкриття теми доповіді фактів, думок різних вчених і наукових положень;
- узагальнення і логічна побудова матеріалу доповіді, наприклад, у формі розгорнутого плану;
- написання тексту доповіді з дотриманням вимог наукового стилю.

Побудова доповіді, як і будь-який іншої наукової роботи, традиційно включає три частини: вступ, основну частину і висновок. У вступі вказується тема доповіді, встановлюється логічний зв'язок її з іншими темами або місце розглянутої проблеми серед інших проблем, дається короткий огляд джерел, на матеріалі яких розкривається тема, і т.п. У висновку зазвичай підводяться підсумки, формулюються висновки, підкреслюється значення розглянутої проблеми і т.п.

Поради загального характеру, які необхідно послідовно використовувати при підготовці до семінарського заняття:

1. докладно ознайомтеся з темою і планом заняття, кожним із винесених на розгляд питань;
2. знайдіть відповідні рекомендовані джерела та літературу, насамперед обов'язкову;
3. прочитайте джерела й основну літературу до кожного з питань семінару, намагаючись осмислити прочитане;
4. законспекуйте необхідний матеріал, випишіть цитати;
5. те саме зробіть із додатковою літературою, маючи на меті з'ясувати окремі деталі того чи іншого питання;
6. складіть план і текст свого виступу на семінарському занятті з кожного питання.

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Розділ 1. Загальні питання політичної географії світу

Тема 1: Політична географія як наукова дисципліна (2 год.)

План

1. Політична географія світу як наука, її об'єкт і предмет
2. Зв'язок політичної географії з іншими науками
3. Історія становлення політичної географії
4. Джерела та методи політико-географічних досліджень
5. Держава, як основний об'єкт політичної географії

Рекомендована література

1. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посіб. Х.: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016.
2. Блій де Г. Географія: світи, регіони, концепти / пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія. К.: Либідь, 2004.
3. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
4. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
5. Дністрянський М.С. Політична географія України: навчальний посібник. Львів, 2014.
6. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
7. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
8. Мартинюк В.О., Троян С.С. Політична географія та геополітика: Словник-довідник. К.: НМЦ ВО, 2005.
9. Олійник Я.Б. Географічне країнознавство/ Я.Б. Олійник, Б.П. Яценко, О.О. Любіцева; за наук. ред. Я.Б. Олійника, Б.П. Яценко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015.
10. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
11. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
12. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
13. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.

Тема 2: Політична карта світу (2 год.)

План

1. Поняття політичної карти світу та етапи її формування
2. Формування політичної карти світу: стародавній, середньовічний та новий етапи
3. Зміна політичної карти світу після Першої світової війни
4. Зміна політичної карти світу після Другої світової війни
5. Сучасна політична карта світу
6. Міжнародні організації

Рекомендована література

1. Блій де Г. Географія: світи, регіони, концепти / пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія. К.: Либідь, 2004.
2. Ветринський І.М. Історичні, соціокультурні та міжнародно-політичні передумови виникнення і становлення Австралійського союзу. *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 3 (12). С. 68–90.
3. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
4. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
5. Гончаренко А. В. Велика Британія та еволюція колоніальної системи (кінець XIX – початок XX ст.) / А.В. Гончаренко, Т.О. Сафонова. *Сумський історико-архівний журнал*. 2020. № XXXV. С. 60–71.
6. Гребінко А.В., Буглай Н.М. Кінець епохи колоніалізму як чинник європейської політики Великобританії (1940–1950-ті рр.). *Український історичний журнал*. 2020. № 5. С. 103–119.
7. Дністрянський М. Проблеми неврегульованості політичного статусу територій як чинник поглиблення суперечностей у міжнародних відносинах / М. Дністрянський, Г. Копачинська, Н. Дністрянська. *Економічна та соціальна географія. Наукові записки*. 2021. № 2. С. 74–81.
8. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
9. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
10. Мартинюк В.О., Троян С.С. Політична географія та геополітика: Словник-довідник. К.: НМЦ ВО, 2005.
11. Олійник Я.Б. Географічне країнознавство/ Я.Б. Олійник, Б.П. Яценко, О.О. Любіцева; за наук. ред. Я.Б. Олійника, Б.П. Яценко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015.
12. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навч. посіб. К.: Знання, 2015.
13. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
14. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
15. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.

16. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
17. Узун Ю. В. Привласнення простору: організація взаємодії в складних політичних системах: монографія. Одеса: Фенікс, 2021.
18. Slyvka R. Dynamics of territorial and political conflicts in the world. *Часопис соціально-економічної географії*. 2016. Вип. 21. С. 26–40.
19. Uzun, U. V. Evolution of the idea of Turkic-Turkish cultural expanse in the twentieth century and its political importance for Turkey's geostrategy. *Evropský politický a právní diskurz. European political and law Discourse*. 2016. Vol. 3, Is. 3. P. 33–45.

Розділ 2. Держава – основний об'єкт політичної географії

Тема 3: Класифікації та типології країн світу (2 год.)

План

1. Підходи до типології країн світу
2. Форми правління
3. Адміністративно-територіальний поділ
4. Столиця
5. Залежні території
6. Класифікації країн світу

Рекомендована література

1. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
2. Копча В.В. Сучасна держава: основні підходи до розуміння. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2020 № 43. С. 13–17.
3. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Країнознавство: теорія та практика. К., 2012.
4. Масляк П.О. Країнознавство. Підручник. К.: Знання, 2008.
5. Олійник Я.Б. Географічне країнознавство/ Я.Б. Олійник, Б.П. Яценко, О.О. Любіцева; за наук. ред. Я.Б. Олійника, Б.П. Яценко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015.
6. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
7. Сенишин Н.В. Сутність, зміст і форми територіальної організації влади держави. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2020. № 2. Т. 31 (70). С. 190–198.
8. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
9. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
10. Тесфайє Л. Поєднання старих і нових інституціональних підходів у дослідженні форм правління та політичних режимів. *Грані*. 2021. Т. 24. № 6. С. 109–116.
11. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.

12. Хімченко С.В. Президентська форма правління: роль глави держави і його місце в державно-правовому механізмі. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 4. Ч. 2. С. 99–102.
13. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
14. Kaczmarek T. Struktury terytorialno-administracyjne i ich reformy w krajach europejskich. Poznan: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2005.

Тема 4: Просторово-територіальна організація держав світу (2 год.)

План

1. Географічне положення держави
2. Територія держави
3. Кордони держави та їх функції
4. Внутрішній поділ країн

Рекомендована література

1. Верменич Я. Теоретико-методологічні детермінанти дослідження кордонів та пограничного простору. *Український історичний журнал*. 2020. № 5. С. 130–146.
2. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
3. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
4. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
5. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
6. Курілов Ю. Регіоналізм та перфектури у Франції: функції, повноваження, компетенції. 2022. *Věda a perspektivy* № 1(8). С. 31–41.
7. Панов А.В. Територіальний устрій Франції та Італії – уроки для України: монографія. Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015.
8. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
9. Роянова І. Демілітаризовані й нейтралізовані території в міжнародному гуманітарному праві. *Юридичний вісник*. 2020. № 4. С. 201–209.
10. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
11. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
12. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
13. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
14. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
15. Benchak O. Institutional, socio-economic and socio-cultural dimensions of cross-border interactions from the perspective of systems theory. *Scientific discussion*. Praha, Czech Republic, 2020. Vol 2. № 48. P. 13–19.

Тема 5: Етно-демографічні аспекти політичної географії (2 год.)

План

1. Населення як суб'єкт держави, громадянство, расовий та етнічний склад населення
2. Етнічні процеси у сучасному світі
3. Міжнаціональні відносини у державі
4. Мовна структура і мовні проблеми держав
5. Природний рух та міграції населення

Рекомендована література

1. Герчанівська П.Е. Етнічна та національна ідентичності: вектори розвитку. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 4. С. 3–8.
2. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
3. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
4. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
5. Застава О. Міграційна політика ЄС у контексті безпеки країн Європейського союзу. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 1. С. 276–281.
6. Ковач Л. Вплив соціально-економічних чинників на етнополітичні процеси: теоретико-методологічні засади дослідження. *Соціум. Документ. Комунікація. Серія «Історичні науки»*. 2021. № 13. С. 311–330.
7. Колесніченко М. Деякі аспекти осмислення етнічної диверсифікації сучасного світу. *Еволюція: наукові, освітні, соціальні проекти*. 2020. № 4. С. 53–66.
8. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
9. Лавер О. Етнічні конфлікти і міграційні процеси в країнах ЄС: соціолого-політологічний аспект (2017–2020 рр.). *Геополітика України: історія і сучасність*. 2020. № 1(4). С. 74–82.
10. Ливдар М. Трудова міграція в Європі та її вплив на Україну/ М. Ливдар, Л. Федевич, Н. Буковська. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24.
11. Овчиннікова О.Р. Моделі регіональної міграції населення. *Інтелект ХХІ: наук. журнал*. 2017. № 4. С. 27–32.
12. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
13. Поліщук В.В. Концептуальні характеристики міграційних процесів та їх вплив на соціально-економічний розвиток держави. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 64. С. 64–72.
14. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
15. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
16. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
17. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.

18. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
19. Migration as Adaptation? / Vinke K., Bergmann J., Blocher J., Upadhyay H., Hoffmann R. *Migration Studies*. 2020. Vol. 8. Is. 4. P. 626–634.

Тема 6: Соціально-економічні аспекти політичної географії (2 год.)

План

1. Економічний потенціал держав
2. Політико-географічні передумови економічного розвитку
3. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку
4. Міжнародні інтеграційні процеси та їх політико-географічне значення
5. Міждержавні та внутрішньодержавні дезінтеграційні процеси

Рекомендована література

1. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
2. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
3. Дмитренко Г., Головач Н. Людиноцентрична сутність економічного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29.
4. Дубовик В. Демократизація та євроінтеграція: роль ОБСЄ. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 9. С. 244–247.
5. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
6. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015.
7. Книш М., Котик Л. Політико-географічна глобалістика: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.
8. Кобилянська Л.М., Каїра Л.Г. До питань розвитку інтеграційних процесів в умовах глобалізації. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 37–40.
9. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
10. Милосердна І.М., Краснопольська Т.М. Азіатсько-тихоокеанський регіон та проекти його розвитку: кінець ХХ – початок ХХІ століття. *Актуальні проблеми політики*. 2020. Вип. 65. С. 130–138.
11. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
12. Поліщук В.В. Концептуальні характеристики міграційних процесів та їх вплив на соціально-економічний розвиток держави. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 64. С. 64–72.
13. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
14. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
15. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
16. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.

17. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
18. Швець С.М. Еволюція теоретичних течій ендogenous зростання. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. С. 1–6.

Тема 7: Електоральна географія (2 год.)

План

1. Політичні партії, рухи, блоки
2. Політична шкала сучасного світу
3. Формування виборчих округів
4. Типи виборчих систем та географічні аспекти виборів
5. Вплив виборів на політичне життя суспільства

Рекомендована література

1. Безрукова О.А., Безрукова К.М. Розробка соціально-психологічних критеріїв для класифікації електоральних груп. *Габітус*. 2020. Вип. 14. С. 234–238.
2. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
3. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
4. Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року / Переклад з англійської Катерина Зарембо. К.: «Наш Формат», 2020.
5. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
6. Зубченко О.С. Вибори у контексті соціально-гуманітарних дисциплін. *International scientific conference*. (Venice, Italy, December 28–29). 2021. С. 84–87.
7. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
8. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
9. Поліщук І.О. Феномен електоральної культури у транзитивних суспільствах. Політологічний вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2018. № 80. С. 46–52.
10. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
11. Стегній О.Г. Емпірична ідентифікація компетентності респондентів у масових опитуваннях. *Український соціум*. 2021. № 2. С. 124–139.
12. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
13. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
14. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
15. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
16. Lasoń, A., Torój, A. Anti-liberal, Anti-Establishment or Constituency-driven? Spatial econometric analysis of Polish Parliamentary election results in 2015. *European Spatial Research Policy*. 2019. Volume 26. Number 2, pp. 199–236

Розділ 3. Регіони і країни світу

Тема 8: Країни Північної та Західної Європи (2 год.)

План

1. Політична карта Північної Європи
2. Політична карта Західної Європи
3. Міжнародні організації
4. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Північної та Західної Європи
5. Господарство та транспорт Північної та Західної Європи

Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.
5. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
6. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
8. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
9. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
10. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
11. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
12. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
13. Задорожна С.М. Загальні принципи в класичному міжнародному праві: від Вестфальського миру до ООН / С.М. Задорожна, Н.В. Кирилюк, А.З. Маник. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 381–385.
14. Коровій Я. Оцінювання прогресу запровадження інновацій у сільському господарстві задля сталого розвитку регіону Європи і Центральної Азії. *Галицький економічний вісник*. 2019. Том 59. № 4. С. 112–121.
15. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки: навч. посіб. / М. С.Дорошко, Р. А. Кривонос та ін. К.: Ніка-Центр, 2009.
16. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.

17. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
18. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
19. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
20. Мідделаар Л. Перехід до Європи: Як континент став союзом / пер. з англ. О. Панича. К.: Дух і літера, 2018.
21. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
22. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
23. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
24. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
25. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
26. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
27. Федунь О., Шаран О. Діяльність Організації об'єднаних націй щодо протидії сепаратизму в європейських державах. *Вісник Львівського університету. Серія філософ-політолог. студії*. 2020. Вип. 30. С. 212–219.
28. Хомутенко Л.І., Хомутенко А.В. Теоретичне підґрунтя формування об'єднаної Європи. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № (4(90)). С. 126–132.
29. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
30. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
31. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

Тема 9: Країни Південної та Східної Європи (2 год.)

План

1. Політична карта Південної Європи
2. Політична карта Східної Європи
3. Міжнародні організації
4. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Південної та Східної Європи
5. Господарство та транспорт Південної та Східної Європи

Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.

3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.
5. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
6. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
8. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
9. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
10. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
11. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
12. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
13. Задорожна С.М. Загальні принципи в класичному міжнародному праві: від Вестфальського миру до ООН / С.М. Задорожна, Н.В. Кирилюк, А.З. Маник. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 381–385.
14. Коровій Я. Оцінювання прогресу запровадження інновацій у сільському господарстві задля сталого розвитку регіону Європи і Центральної Азії. *Галицький економічний вісник*. 2019. Том 59. № 4. С. 112–121.
15. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки: навч. посіб. / М. С.Дорошко, Р. А. Кривонос та ін. К.: Ніка-Центр, 2009.
16. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
17. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
18. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
19. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
20. Мідделаар Л. Перехід до Європи: Як континент став союзом / пер. з англ. О. Панича. К.: Дух і літера, 2018.
21. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
22. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
23. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.

24. Стецький В.В., Котик Л.І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (Центральна та Південно-Східна Європа, Східна Балтія): навч. Посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
25. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
26. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
27. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
28. Федунь О., Шаран О. Діяльність Організації об'єднаних націй щодо протидії сепаратизму в європейських державах. *Вісник Львівського університету. Серія філософ-політолог. студії*. 2020. Вип. 30. С. 212–219.
29. Хомутенко Л.І., Хомутенко А.В. Теоретичне підґрунтя формування об'єднаної Європи. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № (4(90)). С. 126–132.
30. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
31. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
32. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

Тема 10: Політико-географічні особливості субрегіонів Азії (4 год.)

План

1. Політична карта Західної Азії
2. Політична карта Центральної Азії
3. Політична карта Південної Азії
4. Політична карта Південно-Східної Азії
5. Політична карта Східної Азії
6. Політична карта Євразії Азії
7. Міжнародні організації
8. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси субрегіонів Азії
9. Господарство та транспорт субрегіонів Азії

Рекомендована література

1. Асиметрична стратегія Ізраїлю в період становлення держави: аналітична доповідь. К.: НІСД, 2018.
2. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
3. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
4. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
5. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.

6. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
7. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
8. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
9. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
10. Гончарук А. Соціалізм із китайською специфікою в боротьбі з коронавірусом. *Україна-Китай*. 2020. №1 (19). С. 8-13.
11. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
12. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
13. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
14. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
15. Комліченко А. А. Південно-Східна Азія як стратегічний регіон у зовнішньополітичній стратегії КНР. *Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences*. 2020. 3(1). С. 180-187.
16. Коровій Я. Оцінювання прогресу запровадження інновацій у сільському господарстві задля сталого розвитку регіону Європи і Центральної Азії. *Галицький економічний вісник*. 2019. Том 59. № 4. С. 112–121.
17. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки: навч. посіб. / М. С.Дорошко, Р. А. Кривонос та ін. К.: Ніка-Центр, 2009.
18. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
19. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
20. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
21. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
22. Милосердна І.М., Краснопольська Т.М. Азіатсько-Тихоокеанський регіон та проекти його розвитку: кінець ХХ – початок ХХІ століття. *Актуальні проблеми політики*. 2020. Вип. 65. С. 130–138.
23. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
24. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
25. Сенор Д. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива / пер. з англ. М. Лузіної. К. : Yakaboo Publishing, 2018.
26. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
27. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.

28. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
29. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
30. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
31. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
32. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

Тема 11: Політико-географічні особливості Африканського континенту (2 год.)

План

1. Політична карта Північної Африки
2. Політична карта Західної Африки
3. Політична карта Центральної Африки
4. Політична карта Східної Африки
5. Політична карта Південної Африки
6. Міжнародні організації

Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.
5. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
6. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
8. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
9. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
10. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
11. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
12. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.

13. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
14. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
15. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
16. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
17. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
18. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
19. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
20. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
21. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
22. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
23. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
24. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
25. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

Тема 12: Політико-географічні особливості країн Північної та Центральної Америки (2 год.)

План

1. Політична карта Північної Америки
2. Політична карта Центральної Америки
3. Міжнародні організації
4. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Північної та Центральної Америки
5. Господарство та транспорт Північної та Центральної Америки

Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.

5. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
6. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
8. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
9. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
10. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
11. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
12. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
13. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки: навч. посіб. / М. С.Дорошко, Р. А. Кривонос та ін. К.: Ніка-Центр, 2009.
14. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
15. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
16. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
17. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
18. Матвійчук Н.В., Макаруч Б.Р. Діджиталізація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки за президентства Дональда Трампа. *Політичне життя*. 2020. № 2. С. 130–134.
19. Пилюк К. Еволюція політичної пропаганди США у контексті геополітичного протиборства постбіполярної доби. *Медіафорум*. 2020. № 8. С. 86–101.
20. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
21. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
22. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
23. Стебляк Д.М. Становлення та розвиток протестантського фундаменталізму в Сполучених Штатах Америки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Регіональні студії*. 2020. № 20. С. 59–63.
24. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
25. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
26. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
27. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.

28. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
29. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.
30. Mayda Ch. Regional Geography of the United States and Canada: Toward a Sustainable Future. N.Y.: Rowman & Littlefield Publishers, 2012.

Тема 13: Політико-географічні особливості країн Південної Америки та Карибського басейну (2 год.)

План

1. Політична карта Південної Америки
2. Політична карта Карибського басейну
3. Міжнародні організації
4. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Південної Америки та Карибського басейну
5. Господарство та транспорт Південної Америки та Карибського басейну

Рекомендована література

1. Барабаш О.В. Траєкторії політичних режимів та загально-трансформаційні процеси в Венесуелі та Мексиці: особливості розвитку й контурність змін. *Сучасне суспільство*. 2018. Вип. 2 (16). С. 4–28.
2. Барабаш О.В. Владно-ресурсні аспекти геополітики і формування ризиків стосовно країн Латинської Америки і Карибського басейну. *Вісник ДонНУ імені Василя Стуса: Політичні науки*. 2019. Вип. 1. С. 30–41.
3. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.
4. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
5. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
6. Вовчук Л., Кравець О. Розвиток політичних і дипломатичних відносини між КНР та країнами Латинської Америки (1990-ті – 2020 рр.). *Старожитності Лукомор'я*. 2021. № 1. С. 109-117.
7. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.
8. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
9. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
10. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
11. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
12. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.

13. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
14. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
15. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
16. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
17. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
18. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
19. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
20. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
21. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
22. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
23. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
24. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
25. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
26. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
27. Atkinson R. D., Lind M. National Developmentalism: From Forgotten Tradition to New Consensus. *American Affairs*. 2019. Volume III, №2. P. 165–191.
28. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
29. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

Тема 14: Політико-географічні особливості Австралії та країн Океанії (2 год.)

План

1. Політична карта Австралії та країн Океанії
2. Міжнародні організації
3. Особливості географічного положення, природні умови та ресурси Австралії та країн Океанії
4. Господарство та транспорт Австралії та країн Океанії

Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. К.: Академія, 2014.

2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. К.: Академія, 2008.
3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М.І. Білецький, І.В. Ванда, Л.І. Котик. Львів : Простір-М, 2015.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посібник / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова та ін. К.: Знання, 2011.
5. Геращенко О. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / пер. з рос. М.В. Скоробогатова. Х.: Фоліо, 2016.
6. Глобальна економіка: Підручник / за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012.
8. Гольцов А.Г. Політична географія світу: навчальний посібник. К., 2007.
9. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник К.: МАПА, 2005.
10. Довідковий атлас світу / В. В. Молочко, Ж. Є. Бонк, І. Л. Дрогушевська та ін. К.: ДНВП «Картографія», 2010.
11. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник для вузів / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека та ін. К.: Центр учбової літератури, 2008.
12. Економічна і соціальна географія країн світу: навч. посібник / за ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2005.
13. Кузик С. Географія світового господарства: навч. посібник / С. Кузик, О. Мамчур, І. Ванда. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
14. Кузик С. П. Географія міжнародного туризму: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
15. Кузик С.П. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2002.
16. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021.
17. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К.: Либідь, 2007.
18. Світова економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвинової. К.: ЦУЛ, 2010.
19. Стафійчук В.І. Політична географія світу. Херсон, 2016.
20. Сюткін С.І. Політична географія: навчальний посібник. Суми, 2017.
21. Сюткін С.І. Регіональна соціально-економічна географія світу. Суми, 2017.
22. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навчальний посібник. Львів, 2006.
23. Шаблій О. Суспільна географія: у 3-х кн. / О. Шаблій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. Кн. 1, Кн. 2; 2017. Кн. 3.
24. Fellmann J. Human Geography: Landscapes of human activities. Boston: McGraw Hill, 2009.
25. Holden J. An Introduction to Physical Geography and the Environment. N.Y.: Pearson, 2012.

7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є невід'ємною складовою освітнього процесу у вищому навчальному закладі, під час якої заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Обсяг часу, відведений для самостійної роботи студента, визначається рівнем Освітньої програми, фіксується в описі освітньої програми та в навчальному плані. Співвідношення обсягів самостійної роботи студента та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги у навчальному процесі практичних, семінарських і лабораторних занять.

Метою самостійної роботи студента є системне і послідовне засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів самостійності у здобутті і поглибленні знань, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців на світовому ринку праці. Зміст самостійної роботи студента визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями для виконання.

Самостійна робота студента забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література. Викладач визначає зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні матеріали для проведення поточного та підсумкового контролю, здійснює діагностику якості самостійної роботи студента, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента. Навчальний матеріал, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння студентом під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Елементами самостійної роботи студентів можуть бути:

- робота з текстом лекції;
- опрацювання літератури;
- анотування додаткової літератури та складання бібліографічних описів;
- написання анотацій наукових статей;
- написання есе за додатковими темами;
- складання глосарію;
- написання тез доповідей та участь у наукових конференціях;
- написання рефератів;
- підготовка мультимедійних презентацій;
- робота з контурною картою.

Рекомендації до вивчення розділу 1
«Загальні питання політичної географії світу»

У цьому розділі необхідно розкрити сутність політичної географії як науки, визначити її об'єкт, предмет, категоріальний апарат, міждисциплінарні зв'язки. Необхідно дослідити історію становлення і розвитку політичної географії як науки, виокремивши основні досягнення різних періодів. Варто звернути увагу на методи політико-географічних досліджень. Окрему увагу слід зосередити на вивченні політичної карти світу та її історичним змінам. Зверніть увагу на вплив важливих історичних процесів на трансформацію політичної карти світу, місцю імперій та війн у її історії.

Рекомендації до вивчення розділу 2
«Держава – основний об'єкт політичної географії»

У цьому розділі необхідно охарактеризувати державу як основний об'єкт політичної географії. Визначте основні підходи щодо типології та класифікації країн. З'ясуйте суть, значення та функції столиці, території, державних кордонів та адміністративного поділу. Проаналізуйте основні поняття електоральної географії, з'ясувавши основні завдання та значення політичної структури та виборів держав. Варто також зосередитися на етно-демографічних та соціально-економічних аспектах політичної географії.

Рекомендації до вивчення розділу 3
«Регіони і країни світу»

У цьому розділі необхідно приділити увагу сучасній політичній карті світу. Необхідно охарактеризувати політико-географічні особливості держав різних субрегіонів. Характеризуючи субрегіони світу необхідно приділяти увагу особливостям географічного положення, природним умовам та ресурсам, їх господарству та транспорту. Серед іншого, варто зосередитися на особливостях політичної структури, міжнародним відносинам та діяльності міжнародних організацій.

8. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Політична географія світу як наука, її об'єкт і предмет
2. Поняття політичної карти світу та етапи її формування
3. Формування політичної карти світу: стародавній, середньовічний та новий етапи
4. Зміна політичної карти світу після Першої світової війни
5. Зміна політичної карти світу після Другої світової війни
6. Сучасна політична карта світу
7. Підходи до типології країн світу
8. Географічне положення та територія держави
9. Кордони держави та їх функції
10. Внутрішній поділ країн
11. Населення як суб'єкт держави, громадянство, расовий та етнічний склад населення
12. Етнічні процеси у сучасному світі
13. Мовна структура і мовні проблеми держав
14. Природний рух та міграції населення
15. Політико-географічні передумови економічного розвитку
16. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку
17. Міжнародні інтеграційні процеси та їх політико-географічне значення
18. Міждержавні та внутрішньодержавні дезінтеграційні процеси
19. Політичні партії, рухи, блоки
20. Типи виборчих систем та географічні аспекти виборів
21. Вплив виборів на політичне життя суспільства
22. Політична карта Північної Європи
23. Політична карта Західної Європи
24. Політична карта Південної Європи
25. Політична карта Східної Європи
26. Політична карта Західної Азії
27. Політична карта Центральної Азії
28. Політична карта Південної Азії
29. Політична карта Південно-Східної Азії
30. Політична карта Східної Азії
31. Політична карта Північної Африки
32. Політична карта Західної Африки
33. Політична карта Центральної Африки
34. Політична карта Східної Африки
35. Політична карта Південної Африки
36. Політична карта Північної Америки
37. Політична карта Центральної Америки
38. Політична карта Південної Америки
39. Політична карта Карибського басейну
40. Політична карта Австралії та країн Океанії

Методичне видання

В'ячеслав Оліцький

ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерний набір В.О. Оліцький

Комп'ютерна верстка В.О. Оліцький